

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ευρωπαϊκό οικογενειακό δίκαιο: προς αναζήτηση κοινών αρχών σε θέματα γονικής μέριμνας

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010 - Τεύχος 3/2010

Η ιδέα της δημιουργίας ενός κοινού ευρωπαϊκού αστικού δικαίου έχει βρει γόνιμο έδαφος στους κόλπους της επιστήμης εδώ και πολλά χρόνια, ήδη από το 1982 και την ίδρυση της Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Συμβάσεων (Commission on European Contract Law) υπό τον καθηγητή Ο. Lando. Οι πρωτίστως οικονομικοί στόχοι της τότε Ε.Ο.Κ. είχαν ως συνέπεια στο επίκεντρο του επιστημονικού ενδιαφέροντος να βρεθεί βέβαια το δίκαιο των συναλλαγών, στη συγκριτική μελέτη και ανάπτυξη του οποίου αφιέρωσαν επίσης τις προσπάθειές τους η Ομάδα Εργασίας για έναν Ευρωπαϊκό Αστικό Κώδικα (Study Group on a European Civil Code), η Ευρωπαϊκή Ομάδα για το Δίκαιο των Αδικοπραξιών (European Group on Tort Law), η Ομάδα για την Αναδιτύπωση του Ευρωπαϊκού Ασφαλιστικού Δικαίου (Restatement of European Insurance Contract Law) κ.ά.

Ο μεσολαβήσας όμως μετασχηματισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ένα χώρο στον οποίο κυκλοφορούν ελεύθερα αγαθά και οικονομικά ενεργοί πολίτες και σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία όλων των προσώπων, ακόμη και όσων δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, συνοδεύθηκε από μια εντονότερη κοινωνική κινητικότητα. Ζητήματα οικογενειακού δικαίου με διασυνοριακές προεκτάσεις άρχισαν πλέον να απασχολούν ολοένα και συχνότερα τα εθνικά δικαστήρια, όπως φανερώνει και η δραστηριοποίηση του κοινοτικού νομοθέτη στο δικονομικό τομέα (βλ. Κανονισμό Βρυξέλλες II - 2201/2003, που αντικατέστησε τον Κανονισμό 1347/2000).

Στο πεδίο του ουσιαστικού οικογενειακού δικαίου το έργο της συγκριτικής μελέτης και της αναζήτησης των κοινών αρχών που διαπερνούν τις εθνικές ρυθμίσεις ανέλαβε η ιδρυθείσα το 2001 Επιτροπή για το Ευρωπαϊκό Οικογενειακό Δίκαιο (Commission on European Family Law, CEFL). Η CEFL απαρτίζεται από καθηγητές πανεπιστημίων

28 ευρωπαϊκών κρατών και επικεντρώνει τις εργασίες της σε τρεις θεματικές ενότητες: α) το διαζύγιο και τη διατροφή μεταξύ των συζύγων, β) τη γονική μέριμνα και γ) τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων. Έτσι, το έτος 2004 εκπονήθηκαν από τη CEFL οι «Αρχές του ευρωπαϊκού οικογενειακού δικαίου για θέματα διαζυγίου και διατροφής μεταξύ των διαζευγμένων συζύγων». Οι Αρχές φιλοδοξούν να παράσχουν μια σαφή εικόνα του κοινού πυρήνα των οικογενειακών δικαίων στην Ευρώπη, αλλά και να αναδείξουν τις βέλτιστες ρυθμίσεις, χρησιμεύοντας ως πηγή έμπνευσης για τον εθνικό νομοθέτη σε μια μελλοντική τροποποίηση των ημεδαπών κανόνων.

Στο ίδιο πλαίσιο κινούμενη, η CEFL κατάρτισε πρόσφατα «Αρχές του ευρωπαϊκού οικογενειακού δικαίου σε θέματα γονικής μέριμνας». Πρόκειται για 39 κανόνες, που απαρτίζουν 8 επιμέρους κεφάλαια και έχουν διατυπωθεί κυρίως βάσει των εθνικών εκθέσεων για τα οικογενειακά δίκαια 22 ευρωπαϊκών κρατών. Εμφανής είναι εντούτοις και η επίδραση διεθνών κειμένων, όπως της Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού (1989) και της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το δικαίωμα επικοινωνίας των τέκνων (2003). Στο σύντομο αυτό σημείωμα επιχειρείται μια σκιαγράφηση των Αρχών αυτών της CEFL.

Το κεφάλαιο I των Αρχών είναι εισαγωγικό και περιλαμβάνει τους ορισμούς της γονικής μέριμνας και των φορέων της. Σε συμφωνία με διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα, οι Αρχές υιοθετούν μια ευρεία έννοια της γονικής μέριμνας, η οποία ορίζεται ως δέσμη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αφορούν τη φροντίδα του τέκνου και της περιουσίας του (3:1). Η Αρχή 3:2 προβλέπει ότι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας θεωρούνται οι γονείς του τέκνου, καθώς επίσης τρίτοι, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στους

οποίους ανατέθηκε, παράλληλα ή κατ' αποκλεισμό των γονέων, η άσκηση του συνόλου ή μέρους της γονικής μέριμνας.

Το κεφάλαιο II είναι ίσως το σπουδαιότερο, καθώς σ' αυτό καταγράφονται υπό τη μορφή γενικών κατευθυντήριων αρχών τα δικαιώματα του τέκνου. Η επίδραση κανόνων συνταγματικής περιωπής, καθώς επίσης διεθνών και ευρωπαϊκών συμβάσεων είναι εδώ περισσότερο από εμφανής. Η Αρχή 3:3 αναγορεύει το συμφέρον του τέκνου σε ύψιστο σκοπό, ενώ στην Αρχή 3:4 αναγνωρίζεται η υποχρέωση σεβασμού της αυτονομίας του τέκνου. Περιεχόμενο της Αρχής 3:5 είναι η απαγόρευση δυσμενών διακρίσεων για μια σειρά από λόγους που αναλυτικά (αλλά και ενδεικτικά) παρατίθενται, χωρίς μάλιστα να ασκεί επιρροή αν ο λόγος διάκρισης αφορά στο πρόσωπο του τέκνου ή σ' εκείνο του φορέα της γονικής μέριμνας. Η Αρχή 3:6 επιτάσσει την ακρόαση και το σεβασμό της γνώμης του τέκνου ανάλογα με την ηλικία και το βαθμό ωριμότητάς του. Τέλος, στην Αρχή 3:7 προκρίνεται η προάσπιση των συμφερόντων του τέκνου σε κάθε περίπτωση σύγκρουσής τους με τα συμφέροντα των φορέων της γονικής μέριμνας.

Οι Αρχές του κεφαλαίου III αναθέτουν τη γονική μέριμνα κατ' αρχήν στους δύο γονείς από κοινού, ανεξάρτητα από το αν συνδέονται μεταξύ τους με γάμο ή όχι (3:8). Υπό προϋποθέσεις, τις οποίες πάντως η CEFL προτίμησε να αποφύγει να καθορίσει, η γονική μέριμνα μπορεί να ανατεθεί (και) σε τρίτα πρόσωπα, όπως λ.χ. στο σύζυγο ενός γονέα (3:9). Με την Αρχή 3:10 αποσυνδέεται, εξάλλου, η σχέση γονέων και τέκνων από το θεσμό του γάμου και προβλέπεται ότι η ακύρωση ή λύση του γάμου, ο δικαστικός χωρισμός ή η διάσταση των συζύγων γονέων δεν επιδρούν στη γονική μέριμνα.

Στην άσκηση της γονικής μέριμνας αφιερώνεται το κεφάλαιο IV των Αρχών. Η Αρχή 3:11 αποτυπώνει το γενικό κανόνα της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας και από τους δύο γονείς. Σε συνήθειες, πάντως, υποθέσεις του τέκνου καθώς και σε επείγουσες περιστάσεις καθένas από τους γονείς δικαιούται να αποφασίζει μόνος. Αντίθετα, ο κανόνας της από κοινού απόφασης δεν τίγεται προκειμένου για μείζονος σημασίας ζητήματα, όπως η ανατροφή ή η διαμονή του τέκνου (3:12). Οι ακόλουθες Αρχές αναγνωρίζουν τη δυνατότητα άτυπων ή τυπικών συμφωνιών των γονέων για την

άσκηση της γονικής μέριμνας (3:13), προβλέπουν την παρέμβαση των αρμόδιων δικαστικών ή διοικητικών αρχών σε περίπτωση διαφωνίας των γονέων (3:14) και περιλαμβάνουν ειδικές ρυθμίσεις για την άσκηση της γονικής μέριμνας από ένα μόνο γονέα (3:15, 16) ή από τρίτους (συν)δικαιούχους (3:17, 18).

Το ευρύ περιεχόμενο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που συναπαρτίζουν τη γονική μέριμνα εξειδικεύεται στις Αρχές του κεφαλαίου V. Οι φορείς της γονικής μέριμνας επωμίζονται, σε συμφωνία με την πλειονότητα των εθνικών οικογενειακών δικαίων, τη φροντίδα, την προστασία και την ανατροφή του τέκνου (3:19). Ρητά απαγορεύεται η άσκηση σωματικής βίας και η υποτιμητική μεταχείριση του τέκνου. Ενόψει της πρακτικής σπουδαιότητας του ζητήματος, ξεχωριστή Αρχή αφιερώνεται στον καθορισμό του τόπου διαμονής του τέκνου. Έτσι, αν οι γονείς και φορείς της γονικής μέριμνας δεν έχουν κοινή διαμονή, η διαμονή του τέκνου καθορίζεται με κοινή τους συμφωνία ή απόφαση της αρμόδιας αρχής, που λαμβάνει υπόψη μια σειρά παραγόντων, όπως η ηλικία και η ωριμότητα του τέκνου, η δυνατότητα συνεργασίας και η προσωπική κατάσταση των γονέων κ.λπ. (3:20). Αφιστάμενες από τις πιο παραδοσιακές επιλογές των περισσότερων εθνικών έννομων τάξεων, οι Αρχές φανερώνουν μια σαφή προτίμηση προς ένα σύστημα περιοδικά μεταβαλλόμενης διαμονής του τέκνου, στις περιπτώσεις που οι γονείς του δεν συζούν. Η αυξημένη κινητικότητα των ευρωπαϊκών κοινωνιών επέβαλε επίσης ειδική πρόνοια για τις μετακινήσεις του τέκνου. Σύμφωνα με την Αρχή 3:21, κάθε μετακίνηση προϋποθέτει την προηγούμενη συμφωνία των γονέων ή απόφαση της αρμόδιας αρχής, κατόπιν συνεκτίμησης παραγόντων παρόμοιων με εκείνους που προβλέπονται για τον καθορισμό του τόπου διαμονής του τέκνου.

Η Αρχή 3:22 εμπιστεύεται στους φορείς της γονικής μέριμνας τη διαχείριση της περιουσίας του τέκνου προς το σκοπό της διατήρησης και, στο μέτρο του δυνατού, της επαύξησής της. Περιορισμοί τίθενται στην κατάρτιση δωρεών από την περιουσία του τέκνου, στη διάθεση των εισοδημάτων του και των όσων κερδίζει από την εργασία του, ενώ επιβάλλεται η τήρηση διατυπώσεων σε δικαιοπραξίες με σημαντική οικονομική διάσταση (3:23).

Οι φορείς της γονικής μέριμνας καθίστανται επίσης νόμιμοι εκπρόσωποι του τέκνου για κάθε υπόθεση που αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του (3:24). Τέλος, στις Αρχές 3:25-29 αναγνωρίζεται η σπουδαιότητα της επικοινωνίας του τέκνου, ιδίως με τους γονείς. Προβλέπεται η παραμονή του τέκνου για ορισμένο διάστημα με πρόσωπα με τα οποία δεν διαμένει συνήθως και η διατήρηση προφορικής και γραπτής επικοινωνίας μαζί τους (3:26). Εύλογη είναι η διαβάθμιση μεταξύ γονέων, εγγύτερων συγγενών και λοιπών προσώπων ως προς τους επιτρεπτούς περιορισμούς του δικαιώματος επικοινωνίας (Αρχές 3:25, 28).

Αντικείμενο του κεφαλαίου VI είναι η λήξη της γονικής μέριμνας. Ως τρόποι λήξης προβλέπονται η ενηλικίωση, η τέλεση γάμου, η υιοθεσία και ο θάνατος του τέκνου (3:30). Με την Αρχή 3:31 ρυθμίζονται οι συνέπειες του θανάτου των γονέων. Ο θάνατος λ.χ. του γονέα που ασκεί μόνος τη γονική μέριμνα, δεν συνεπάγεται αυτοδίκαιη περιέλευση των σχετικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στον έτερο γονέα, αλλά επιβάλλει την παρέμβαση της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής.

Με την αφαίρεση της γονικής μέριμνας ασχολείται το κεφάλαιο VII των Αρχών. Μετά από αίτηση ενός γονέα, του ίδιου του τέκνου ή ενός οργανισμού προστασίας αλλά και αυτεπαγγέλτως, η αρμόδια αρχή μπορεί να αφαιρέσει εν μέρει ή εξ ολοκλήρου τη γονική μέριμνα από το φορέα της, εφόσον η συμπεριφορά του συνεπάγεται σοβαρό κίνδυνο για τα συμφέροντα του τέκνου (3:32, 33). Η σχετική απόφαση επιβάλλεται να μεταρρυθμίζεται ή να ανακαλείται σε κάθε περίπτωση μεταβολής των συνθηκών (3:34).

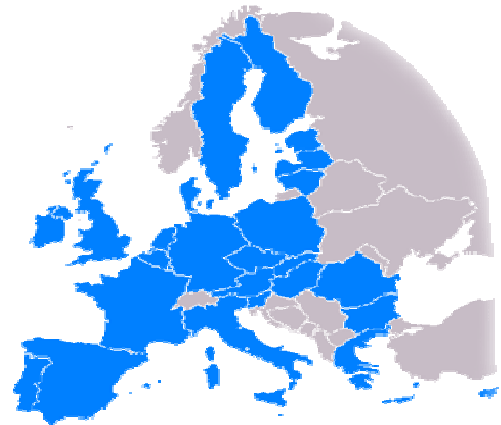
Το τελευταίο κεφάλαιο VIII αποτυπώνει δικονομικής φύσης αρχές. Προβλέπει ότι η δικαιοδοτική αρμοδιότητα σε θέματα γονικής μέριμνας μπορεί να ανατεθεί όχι μόνο σε δικαστήρια αλλά και σε διοικητικά όργανα, σε συνεργασία πάντα με τις κοινωνικές υπηρεσίες (3:35), υποστηρίζει την πρόβλεψη διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (3:36), ανάγει σε κανόνα την ακρόαση του τέκνου στις σχετικές διαδικασίες (3:37), προβλέπει το διορισμό ειδικού επιτρόπου για τη διεξαγωγή δικών σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων (3:38) και αξιώνει την έγκαιρη εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων σε θέματα γονικής μέριμνας (3:39).

Δεν θα ήταν υπερβολικό να ειπωθεί, υπό τη μορφή μιας πρώτης αποτίμησης των παραπάνω Αρχών, ότι και στο ευαίσθητο πεδίο του οικογενειακού δικαίου οι κοινές αρχές και τα σημεία σύμπτωσης μεταξύ των εθνικών έννομων τάξεων υπερτερούν έναντι των επιμέρους αποκλίσεων. Η εμπλοκή του οικογενειακού δικαίου στον ολοένα εντεινόμενο διάλογο για την ενοποίηση του ευρωπαϊκού αστικού δικαίου αποτελεί πλέον πραγματικότητα. Ο διάλογος, πάντως, αυτός δεν θα πρέπει να επιτρέψει αποκλίσεις από το βασικό στόχο κάθε σύγχρονου οικογενειακού δικαίου, την προστασία δηλαδή των συμφερόντων του τέκνου.

Νικόλαος Ζαπριάнос

ΜΔΕ, Δικηγόρος,

Υπότροφος «Κρ. Ιωάννου»-ΚΔΕΟΔ

εν ολίγοις

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ NEWSLETTER ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ικάρων 1, 55102 Καλαμαριά - Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310-486900 FAX: 2310-476366

<http://www.cieel.gr> e-mail: kdeod@cieel.gr

Πρόεδρος Δ.Σ.: Καθηγητής Β. Σκουρής

Διεύτρια: Καθηγήτρια Ευ. Κουτουπά-Ρεγκάκου

Γραμματέας: Δρ Γ. Τράντας

ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (Μάρτιος 2010)

• ΔΕΕ C-135/08, Janko Rottmann, 02.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 17 ΕΚ – Κτήση της ιθαγένειας κράτους μέλους με τη γέννηση – Κτήση της ιθαγένειας άλλου κράτους μέλους με πολιτογράφηση – Απώλεια της αρχικής ιθαγένειας λόγω της πολιτογράφησης αυτής – Αναδρομική απώλεια της ιθαγένειας που αποκτήθηκε κατόπιν πολιτογράφησης λόγω της απάτης χάρη στην οποία επιτεύχθηκε η πολιτογράφηση – Ανιθαγένεια που συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας του πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

• ΔΕΕ C-175/08, C-176/08, C-178/08 και C-179/08, Arcelor SA/Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο ΕΕ, 02.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Περιβάλλον – Οδηγία 2003/87/ΕΚ – Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου – Προσφυγή ακυρώσεως – Η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά τον προσφεύγοντα άμεσα και ατομικά – Αγωγή αποζημιώσεως – Παραδεκτό – Κατάφωρη παράβαση υπέρτερου κανόνα δικαίου παρέχοντας δικαιώματα στους ιδιώτες – Δικαίωμα της ιδιοκτησίας – Ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας – Αναλογικότητα – Ίση μεταχείριση – Ελευθερία εγκαταστάσεως – Ασφάλεια δικαίου

• ΔΕΕ C-241/08, Επιτροπή ΕΕ/Γαλλία, 04.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Παράβαση κράτους μέλους – Οδηγία 92/43/ΕΟΚ – Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 – Εσφαλμένη μεταφορά – Ειδικές ζώνες διατηρήσεως – Σημαντικές επιπτώσεις σχεδίου στο περιβάλλον – “Μη οχλών” χαρακτήρας ορισμένων δραστηριοτήτων – Εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον

• ΔΕΕ C-578/08, Rhimou Chakroun, 04.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης – Οδηγία 2003/86/ΕΚ – Έννοια της “προσφυγής στο σύστημα κοινωνικής αρωγής” – Έννοια της “οικογενειακής επανένωσης” – Δημιουργία οικογένειας

• ΔΕΕ C-378/08, ERG κ.λπ., 09.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει” – Οδηγία 2004/35/ΕΚ – Περιβαλλοντική ευθύνη – Ratione temporis εφαρμογή – Ρύπανση προγενέστερη της ημερομηνίας εκπολής της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της εν λόγω οδηγίας και συνεχιζόμενη μετά την ημερομηνία αυτή – Εθνική ρύθμιση καταλογίζουσα τη δαπάνη αποκαταστάσεως ζημίας συνδεόμενης με τη ρύπανση αυτή σε πλείονες επιχειρήσεις – Απαίτηση περί υπάρξεως δόλου ή αμέλειας – Απαίτηση περί υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας – Συμβάσεις δημοσίων έργων

• ΔΕΕ C-379/08 και 380/08, ERG κ.λπ., C-379/08 και ENI SpA (C-380/08), 09.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει” – Οδηγία 2004/35/ΕΚ – Περιβαλλοντική ευθύνη – Ratione temporis εφαρμογή – Ρύπανση προκληθείσα προ της ημερομηνίας εκπολής της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της εν λόγω οδηγίας και συνεχιζόμενη μετά την ημερομηνία αυτή – Μέτρα αποκαταστάσεως – Υποχρέωση διαβουλεύσεως με τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις – Παράρτημα II

• ΔΕΕ C-518/07, Επιτροπή ΕΕ/Γερμανία, 09.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Παράβαση κράτους μέλους – Οδηγία 95/46/ΕΚ – Προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών – Άρθρο 28, παράγραφος 1 – Εθνικές αρχές ελέγχου – Ανεξαρτησία – Διοικητική εποπτεία ασκούμενη επί των αρχών αυτών

• ΔΕΕ C-1/09, Centre d'exportation du livre français (CELF), Ministre de la Culture et de la Communication, 11.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Κρατικές ενισχύσεις – Άρθρο 88, παράγραφος 3, ΕΚ – Παράνομες ενισχύσεις που κρίθηκαν συμβατές με την κοινή αγορά – Ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής – Εθνικά δικαστήρια – Αίτημα ανακτήσεως των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν παράνομα – Αναστολή της Επιτροπής – Εξαιρετικές περιστάσεις δυνάμενες να περιορίσουν την έκταση της υποχρεώσεως επιστροφής

● ΔΕΕ C-19/09, Wood Floor Solutions Andreas Domberger, 11.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις – Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 – Ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας – Άρθρο 5, σημείο 1, στοιχεία α' και β', δεύτερη περίπτωση – Παροχή υπηρεσιών – Σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας – Εκτέλεση της συμβάσεως σε πλείονα κράτη μέλη

● ΔΕΕ C-325/08, Olympique Lyonnais SASP, 16.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Άρθρο 39 ΕΚ – Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων – Περιορισμός – Επαγγελματίες ποδοσφαιριστές – Υποχρέωση του ποδοσφαιριστή να συνάψει την πρώτη σύμβαση ως επαγγελματίας με τον σύλλογο ο οποίος τον κατήρτισε – Υποχρέωση του ποδοσφαιριστή να αποζημιώσει τον σύλλογο λόγω παραβάσεως της υποχρεώσεως αυτής – Δικαιολόγηση – Σκοπός συνιστάμενος στην ενθάρρυνση της προσλήψεως και καταρτίσεως νέων ποδοσφαιριστών

● ΔΕΕ C-317/08, C-318/08, C-319/08 και C-320/08, Rosalba Alassini C-317/08), Filomena Califano (C-318/08), Lucia Anna Giorgia Iacono (C-319/08), Multiservice Srl (C-320/08), 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως – Αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας – Δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών – Οδηγία 2002/22/ΕΚ – Καθολική υπηρεσία – Διαφορές μεταξύ τελικών χρηστών και παρεχόντων υπηρεσιών – Υποχρεωτική απόπειρα εξώδικου συμβιβασμού

● ΔΕΕ C-419/08 P, Trubowest Handel GmbH/ Συμβουλίου ΕΕ και Επιτροπής ΕΕ, 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως – Ντάμπινγκ – Κανονισμός (ΕΚ) 2320/97 για την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων σωλήνων χωρίς συγκόλληση – Εξωσυμβατική ευθύνη – Ζημία – Αιτιώδης συνάφεια

● ΔΕΕ C-440/08, F. Gielen, 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Άμεση φορολογία – Άρθρο 43 ΕΚ – Φορολογούμενος που είναι κάτοικος αλλοδαπής – Επιχειρηματίας – Δικαίωμα έκπτωσης υπέρ των ανεξάρτητων επαγγελματιών – Αριθμός ωρών εργασίας ως κριτήριο – Διάκριση μεταξύ φορολογούμενων κατοίκων ημεδαπής αφενός και κατοίκων αλλοδαπής αφετέρου – Δικαίωμα επιλογής της εξομώσεως

● ΔΕΕ C-236/08 έως C-238/08, Google France SARL, Google Inc/Louis Vuitton Malletier SA (C-236/08), Google France SARL/Viaticum SA, Luteciel SARL (C-237/08), Google France SARL/Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL, Pierre-Alexis Thonet, Bruno Raboin, Tiger SARL (C-238/08), 23.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Σήματα – Διαδίκτυο – Μηχανή αναζήτησης – Διαφήμιση με τη χρήση λέξεων-κλειδιών ("keyword advertising") – Εμφάνιση, βάσει λέξεων-κλειδιών που αντιστοιχούν σε σήματα, συνδέσμων προς ιστοτόπους ανταγωνιστών των δικαιούχων των εν λόγω σημάτων ή προς ιστοτόπους στους οποίους προβάλλονται προϊόντα απομίμησης – Οδηγία 89/104/ΕΟΚ – Άρθρο 5 – Κανονισμός (ΕΚ) 40/94 – Άρθρο 9 – Ευθύνη του εκμεταλλευόμενου τη μηχανή αναζήτησης – Οδηγία 2000/31/ΕΚ (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)

● ΔΕΕ C-169/09, Επιτροπή/Ελλάδα, 25.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Παράβαση κράτους μέλους – Απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια – Παράλειψη μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη εντός της ταχθείσας προθεσμίας

● ΔΕΕ C-392/08, Επιτροπή/Ισπανία, 25.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Παράβαση κράτους μέλους – Οδηγία 96/82/ΕΚ – Αντιμετώπιση των κινδύνων από σοβαρά ατυχήματα σχετιζόμενα με επικίνδυνες ουσίες – Άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο γ' – Υποχρέωση καταρτίσεως εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης – Προθεσμία

● ΔΕΕ C-414/08 P, Sviluppo Italia Basilicata SpA/ Επιτροπή, 25.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως – Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) – Μείωση της χρηματοδοτικής συνδρομής – Γενική επιδότηση για υλοποίηση μέτρων

ενισχύσεως μικρομεσαίων επιχειρήσεων – Προθεσμία υλοποιήσεως των επενδύσεων – Εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής

* * *

• ΔΕΕ C-451/08, Helmut Müller GmbH, 25.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων δημοσίων έργων – Συμβάσεις δημοσίων έργων – Έννοια – Πώληση από δημόσιο φορέα ακινήτου στο οποίο ο αγοραστής πρόκειται να εκτελέσει εργασίες – Έργο ανταποκρινόμενο σε σκοπούς πολεοδομικής ανάπτυξης που έχει θέσει οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης

* * *

• ΓεΔΕΕ T-16/04, Arcelor SA/Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο ΕΕ, 02.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Περιβάλλον – Οδηγία 2003/87/ΕΚ – Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου – Προσφυγή ακυρώσεως – Η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά τον προσφεύγοντα άμεσα και ατομικά – Αγωγή αποζημιώσεως – Παραδεκτό – Κατάφωρη παράβαση υπέρτερου κανόνα δικαίου παρέχοντος δικαιώματα στους ιδιώτες – Δικαίωμα της ιδιοκτησίας – Ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας – Αναλογικότητα – Ίση μεταχείριση – Ελευθερία εγκαταστάσεως – Ασφάλεια δικαίου

* * *

• ΓεΔΕΕ T-70/05, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ/Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας (EMSA), 02.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών – Διαδικασίες πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών του EMSA – Παροχή υπηρεσιών στον τομέα της πληροφορικής – Απόρριψη της προσφοράς – Προσφυγή ακυρώσεως – Αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου – Μη σύμφωνη προσφορά – Ίση μεταχείριση – Τήρηση των κριτηρίων ανάθεσης που καθορίζονται στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού – Καθορισμός υποκριτηρίων για τα κριτήρια ανάθεσης – Πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως – Υποχρέωση αιτιολογήσεως

* * *

• ΓεΔΕΕ T-429/05, Artgodan GmbH/Επιτροπή ΕΕ, 03.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Εξωσυμβατική ευθύνη – Φάρμακα που προορίζονται για

ανθρώπινη χρήση – Απόφαση η οποία επιβάλλει την ανάκληση της άδειας εμπορίας – Ακύρωση της αποφάσεως με απόφαση του Πρωτοδικείου – Κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου παρέχοντος δικαιώματα σε ιδιώτες

* * *

• ΓεΔΕΕ T-24/08, Weldebräu GmbH & Co. KG/Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), 04.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Κοινοτικό σήμα – Διαδικασία ανακοπής – Αίτηση τρισδιάστατου κοινοτικού σήματος – Σχήμα φιάλης με ελικοειδές στόμιο – Προγενέστερο τρισδιάστατο κοινοτικό σήμα το οποίο συνίσταται στο σχήμα μιας φιάλης με ελικοειδές στόμιο – Σχετικός λόγος απαραδέκτου της καταχωρίσεως – Έλλειψη κινδύνου συγχύσεως – Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]

* * *

• ΓεΔΕΕ T-190/07, ΚΕΚ Δίαυλος/Επιτροπή ΕΕ, 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Χρηματοδοτική συνδρομή που καταβλήθηκε εντός του πλαισίου του προγράμματος πληροφόρησης του ευρωπαίου πολίτη (Prince – Σχέδιο προετοιμασίας των μαθητών για την εισαγωγή του ευρώ – Απόφαση με την οποία διατάσσεται η επιστροφή μιας προκαταβολής – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Πλάνη εκτιμήσεως

* * *

• ΓεΔΕΕ T-94/08, Centre de coordination Carrefour SNC/Επιτροπή ΕΕ, 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Προσφυγή ακυρώσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Καθεστώς ενισχύσεων υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο – Νέα απόφαση της Επιτροπής εκδοθείσα κατόπιν μερικής ακυρώσεως από το Δικαστήριο – Έλλειψη εννόμου συμφέροντος – Απαράδεκτο

• ΓεΔΕΕ T-189/08, Forum 187 ASBL/Επιτροπή, 18.03.2010

Λέξεις κλειδιά

Κρατικές ενισχύσεις – Καθεστώς ενισχύσεων υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο – Νέα απόφαση της Επιτροπής εκδοθείσα κατόπιν μερικής ακυρώσεως από το Δικαστήριο – Ένωση προσώπων – Έλλειψη εννόμου συμφέροντος – Απαράδεκτο

Το ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
σας προσκαλεί σε
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
της ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
με θέμα:

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ενισχύσεις λόγω της οικονομικής κρίσης • προβληματικές επιχειρήσεις • φορολογία εταιριών
υποδομές • δημόσιες συμβάσεις και κρατικές ενισχύσεις

την **Δευτέρα, 26 Απριλίου 2010, ώρα 09.30 π.μ.**
στο αμφιθέατρο «Λεωνίδα Ζέρβας», Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Βασ. Κων/νου 48, Αθήνα

Η Διευθύντρια του ΚΔΕΟΔ
Ευαγγελία Κουτούπα-Ρεγκάκου
Καθηγήτρια Νομικής Α.Π.Θ.

Ο Γραμματέας του ΚΔΕΟΔ
Γιώργος Τράντας
Δρ. Ν. Δικηγόρος

Πληροφορίες: κ. Μπεχλιβανίδου
Τηλ. 2310 486947, Fax: 2310 476105, e-mail: moke@cieel.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

09:30 Προσέλευση - Εγγραφές

10:00 Χαιρετισμοί

Α. Κατσέλη, Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας
& Ναυτιλίας (αναμένεται επιβεβαίωση)
Καθ. Γ. Πετράκος, Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και
Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας
& Ναυτιλίας (αναμένεται επιβεβαίωση)
Ευ. Κουτούπα-Ρεγκάκου, Καθηγήτρια Νομικής ΑΠΘ,
Διευθύντρια ΚΔΕΟΔ

1' ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος
Ηλίας Σουφλέρης, Δικηγόρος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Πανεπιστημίου Αθηνών

10:30 Πρόσφατη νομολογία για την έννοια της κρατικής
ενίσχυσης

Αικατερίνη Σγουριδίου, ΜΔΕ, Δικηγόρος, Επιστημονική
Συνεργάτις ΚΔΕΟΔ, Στέλεχος ΜοΚΕ, Θεσσαλονίκη

11:00 Οικονομική κρίση και κρατικές ενισχύσεις στον
τραπεζικό τομέα

Φαίδων Νικολαΐδης, Καθηγητής, Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο
Δημόσιας Διοίκησης, Μάαστριχτ, Ολλανδία

11:30 Ελληνικό πλαίσιο στήριξης του τραπεζικού κλάδου από
την διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση

Δέσποινα Σχοινά, Δ.Ν., Δικηγόρος, Επιστημονική
Σύμβουλος ΜοΚΕ, Αθήνα

12:00 Προσωρινό Πλαίσιο: ενισχύσεις στις επιχειρήσεις της
πραγματικής οικονομίας λόγω της οικονομικής κρίσης
Ευτυχία Μουσαμελετζή, Δ.Ν., Δικηγόρος, Διευθύντρια
Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Συντονίστρια ΜοΚΕ, Θεσσαλονίκη

12:30 Συζήτηση

13:00 Διάλειμμα

2' ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Πρόεδρος
Γεώργιος Τράντας, Δ.Ν., Δικηγόρος, Γραμματέας
ΚΔΕΟΔ

13:30 Προβληματικές επιχειρήσεις

Νικόλαος Φαραντούρης, Δικηγόρος, Επίκουρος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς, Επιστημονικός
Σύμβουλος ΜοΚΕ, Αθήνα

14:00 Κρατικές ενισχύσεις και φορολογική αντιμετώπιση
εταιριών

Λάμπρος Παπαδιάς, Γ. Δ/ση Ανταγωνισμού, Ευρωπαϊκή
Επιτροπή, Βρυξέλλες

14:30 Κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο χρηματοδότησης
υποδομών

Μιχάλης Κεκελέκης, Δ.Ν., Senior Lecturer, Ευρωπαϊκό
Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης, Μάαστριχτ, Ολλανδία

15:00 Δημόσιες συμβάσεις και κρατικές ενισχύσεις

Θεόδωρος Γαλάνης, Δ.Ν., Δικηγόρος, Αθήνα

15:30 Συζήτηση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΔΕΟΔ

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

Δημόσιες Συμβάσεις- Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις - ΣΔΤ - Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις - ΥΠΣ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού
- Απελευθέρωση Αγορών - Ενέργεια - Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες - Ταχυδρομικές υπηρεσίες
- Δημοσιονομικό - Φορολογικό - Τελωνειακό Δίκαιο

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

Άρθρο

Π. Βερβενιώτης - Μ. Βερβενιώτης

Ο προσδιορισμός της προθεσμίας υποβολής προσφορών και απάντησης συμμεταρπής κατά το κοινοτικό δίκαιο και η προστασία των υποψηφίων

Α. Κασιμάτης
Συμβάσεις κάτω από τα κοινοτικά χρηματικά όρια

Κ. Τσαυρή
Η νέα οικονομική οδηγία 2007/65/ΕΚ

Ε. Τσιδή
Πρόσβαση στα έγγραφα των διαγωνισμών και επανεξεταστικά απόρρητα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα μέλλον των μεταφορών

Σχόλια επί αποφάσεων
- αντισταθμιστικές παροχές για ΥΠΣ στις κρατικές μεταφορές
- επίσημη διαδικασία έρευνας σε ενίσχυση στις τηλεπικοινωνίες

2/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Δημόσιες Συμβάσεις- Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δημόσιες Συμβάσεις - ΣΔΤ - Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις - ΥΠΣ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού
- Απελευθέρωση Αγορών - Ενέργεια - Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες - Ταχυδρομικές υπηρεσίες
- Δημοσιονομικό - Φορολογικό - Τελωνειακό Δίκαιο

Άρθρο

Θ. Μασαμάτζη

Οι κρατικές ενισχύσεις για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και το άρθρο 86, παρ. 2 Συν.ΕΚ

Γ. Παυλίδης

Η επέκταση της πορείας προς μια ευρωπαϊκή αγορά αμυντικών υλικών

Μ. Οικονόμου

Ο θεσμός της διαμετακόμισης στις Συμβάσεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κοινοτομία για την περιγραφή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Κοινότητας

Σχόλια επί αποφάσεων

- υπόθεση «Βασικό μέτρο»
- επίθεση CE σε προϊόντα - βάρος επίθεσης σε παραγωγή κατά κράτους μέλους
- απόφαση αποδοχής από διαγωνισμό συνδεδεμένων επιχειρήσεων
- ερμηνεία προϋποθέσεων απευθείας ανάθεσης
- εξίσηση διαδοχικής ανεργίας από τους κανόνες δημοσίων συμβάσεων
- κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της ενέργειας - φρή Deggendorf
- υπέρβαση γενικής οικονομικής συμμόρφωσης

3/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κυκλοφόρησαν τα τεύχη
2/2009 και **3/2009** της
νομικής επιθεώρησης
ΔηΣΚΕ & αγορά, με
πλούσια ύλη σε θεματικές
του δημόσιου οικονομικού
δικαίου.

Η ΔηΣΚΕ & αγορά
κυκλοφορεί πλέον και σε
ηλεκτρονική μορφή στην
διεύθυνση: [http://
www.diske.gr/](http://www.diske.gr/)

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΕΕΕυρΔ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

3/2009
Τόμος 29
Ιούλιος-Σεπτέμβριος

Η προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής Συνθήκης
Ευρωπαϊκές πολιτικές για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
Όρια επαγγελματικών αμοιβών στην κοινοτική νομολογία και νομοθεσία

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΚ - ΠΕΚ (Ιούνιος - Αύγουστος 2009)
- ΕΔΔΑ (Ιανουάριος - Μάρτιος 2009)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Επιβολή χρηματικών ποινών για ηλεκτρικά & ηλεκτρονικά παιχνίδια
- Εκμετάλλευση φαρμακείων αποκλειστικά από φαρμακοποιούς
- Συνδεδεμένες με δώρα προσφορές
- Μεταβίβαση επιχειρήσεων και δικαιώματα εργαζομένων
- Ειδικά δικαιώματα Δημοσίου σε ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις
- Ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι τρίτων από αυτοκινητά
- Εύνοια του Δημοσίου λόγω μη αρθρής μεταφοράς Οδηγίας
- Παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού από οργανισμούς διαχείρισης
πνευματικών δικαιωμάτων
- Η δημόσια τάξη ως λόγος άρνησης ή εκτέλεσης αλλοδαπών
δικαστικών αποφάσεων
- Αμβλώσεις και ελευθερία έκφρασης
- Μονυμοποίηση εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στον δημόσιο
τομέα
- Επίταξη των οφελών του Δημοσίου

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΕΕυρΔ

ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

4/2009
Τόμος 29
Οκτώβριος-Δεκέμβριος

Δίκαιο του Ανταγωνισμού και Ν. 703/77: οι πρόσφατες τροποποιήσεις
Η ενιαία και πολλαπλή δημοσίευση ως κριτήρια παραγραφής αξιώσεων και
αδικημάτων στον διαδικτυακό τύπο

Υπόθεση KADI: Praeter Legem προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου
Η παγκόσμια φύση στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων του
ανθρώπου

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΚ - ΠΕΚ (Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2009)
- ΕΔΔΑ (Απρίλιος - Ιούνιος 2009)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Αρχή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και τυχερά παιχνίδια μέσω διαδικτύου
- Αρχή της ελεύθερης επιλογής δικηγόρου του ασφαλισμένου σε σύμβαση
ασφάλισης νομικής προστασίας
- Η γεωγραφική σύνταξη «Ρίστερ» παραβιάζει το κοινοτικό δίκαιο
- Συμβάσεις εξ αποστάσεως
- Διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων
- Δικονομικά πρόνοια του Δημοσίου
- Η εισοδος υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό την οικογενειακή
επένδυση
- Η νομική φύση των ραδιοσυχνότητες
- Αστική ευθύνη τρεμπλέρ από επενδυτικές υπηρεσίες
- Απόφαση του γερμανικού Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου για την
κώλυση της Συνθήκης της Λισαβόνας

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΕΕυρΔ, που εκδίδεται
από το ΚΔΕΟΔ και τον
Δ.Σ.Θ., ιδρύθηκε το 1981.
Εκδίδεται στα ελληνικά και
η θεματική της αναφέρεται
στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, και
ιδίως σε θέματα
ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης,
προστασίας των
δικαιωμάτων του
ανθρώπου, διεθνούς
οικονομικού δικαίου,
δημοσίου διεθνούς δικαίου
και ιδιωτικού διεθνούς
δικαίου. Εκδίδεται 4 φορές
το χρόνο. Από το 2004
εκδίδεται ένα πέμπτο
τεύχος το οποίο είναι
ξενόγλωσσο (International
Edition).